TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta...$5.50 Kuusi kuukautta $3.00
Kolme kuukautta..$1.60 Yksi kuukausi... .60
CANADAAN:
1 vuosikerta $7.00; 6 kuukautta $3.75; 3 kuukautta $2.00
SUOMEEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta.....$8.50 Kuusi kuukautta.....$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year.....$5.50 Three Months.....$1.60
Six Months.....$3.00 One Month..... .60

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ILMOTUSHINNAT: Kihlaus- ja vihkimä-ilmotukset $3.00 kerta, $5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmotukset 70c palstatuumalta. Syntymä-, nimenmuutos- ja kiitoslause-ilmotukset $2 kerta, $3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuoleman-ilmotukset $3 kerta ilman värsyä ja $1 lisämaksua jokaiselta värsyltä ja kiitoslauseesta. Halutaantieto-ilmotukset, korkeintaan 30 sanaa, $1 kerta, kolme kertaa $2. Naima- ja avioero-ilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $4 kerta, kaksi kertaa $7. Suuremmista yhteisilmotuksista tilan mukaan 70c tuuma. Ilmotukset tekstin joukossa (paikkakunta-uutisilmotukset) $1.20 tuuma eli 15c rivi, ladottu 8 pointin kirjasimilla.—Kaikki muut lyhytaikaiset ilmotukset 70c tuuma; 3 kuukauden sopimuksella 60c tuuma; 6 kuukauden sopimuksella 50c tuuma. Satunnaisia ilmotuksia tulee rahan seurata mukana. Suomennostyö vapaasti.

No. 173 Tiistaina, Heinäkuun 26 p.—Tuesday, July 26th 1921.—NELJÄSTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIV

KOLMANNEN KANSAINVÄL. KONGRESSI

Sinowjew tehnyt selvää nykyisestä tilanteesta maailmassa

(Toverin erikoisuutinen)

MOSKOVA. — Kolmannen Internationalen kongressin juhlalliset avajaiset olivat v. k. 23 p:nä Suuressa Teatterissa. Näyttämö- ja parkettipalkoilla istuivat valtuutetut. Puheenjohtajina toimivat Sinovjev, Venäjä, Koenen, Saksa, Loriot, Ranska, Kolarov, Bulgaria, ja Gonari, Italia. Sinovjev avasi kokouksen pitämällä muistopuheen tovereille, jotka porvarillinen taantumus on murhannut eri maissa viime vuoden kuluessa. Kongressin kunniapresidenteiksi valittiin yleisen riemun vallitessa Lenin ja Trotski sekä Toona Tshekko-Slovakiasta, Brandler Saksasta ja Inkpin Englannista, jotka kolme viimeksi mainittua ovat vankilassa.

Tämän jälkeen piti Sinovjev suuren avajaispuheen, missä hän selosti vallankumouksellisen liikkeen nykyistä asemaa maailmassa. Mitä Saksaan tuli, oli maaliskuun nousussa tehty joitakin erehdyksiä, joita kongressin oli nyt tutkittava. Muuten oli saatu mitä suurimman arvoisia kokemuksia ja Venäjän vallankumouksen samoin kuin muidenkin vallankumousten historiat osoittivat, että voitto saavutetaan tappioiden kautta. Kommunistinen liike on sitten ensi kongressin ottanut suuria edistysaskelia, samalla kun taloudelliset pulat käyvät yhä vaikeammiksi ja vaikeammiksi. Ranskassa valtaavat vallankumoukselliset piin kaikki ammattiyhdistykset. Tsekko-Slovakian puolueessa on 400,000 jäsentä. Näennäinen tappio Italiassa on pian kääntyvä voitoksi. Englannissa ja Amerikassa ovat kaikki kommunistiset puolueet yhtyneet. Punainen ammatillinen internationale pitää pian ensimäisen kongressinsa. Siitä on varttuva valtava voima. Molempiin kongresseihin on saapunut tuhatkunta edustajaa 43 eri maasta. Kaikkien maiden kokemukset kasataan siis yhteen näissä kongresseissa ja tuliaan niistä vetämään mitä parhain opetus koko liikkeelle. Sinovjev lopetti puheensa tervehtimällä erikoisesti läheisen ja Kaukaisen Idän edustajia.

Moskovan neuvoston puolesta lausui Kamenjev vieraat toverit tervetulleiksi vallankumouksellisen Venäjän päämajaan. Tämän jälkeen tervehtivät kaikkien suurempien maiden edustajat Venäjän proletariaattia ja Punasta Armeijaa. Tunnetun ranskalaisen kirjailijan, toveri Vaillant Couturierin puhe varsinkin herätti yleistä ihastusta. Kaihottiin päivää, jona Ranskan työläiset viimeiseltä barrikaadilta tervehtisivät Venäjän Punasta Armeijaa.

Tervehdyspuheiden jälkeen annettiin suuri konsertti Venäjän etevimpäin taiteilijain myötävaikutuksella. Tunnelma kohosi korkeimmilleen Shaljapinin esittäessä kansanomaisia sotilaslauluja, jolloin koko teatterin täyttävä yleisö innolla yhtyi loppusäkertoihin. Lopuksi soitti kaksi orkesteria "Internationalen".

Seuraavana päivänä alkoi varsinainen kokous Kremlin linnan suuressa salissa.

"Isvestija" huomauttaa, että kaikkien ulkomaisten edustajain tervehdykset sisälsivät tunnustuksen niille suurille ansioille, jotka venäläiset punasotilaat ovat osottaneet maailman vapautumisen hyväksi. Kongressin avajaisia on kautta Venäjän vietetty juhlin ja konsertein, joilla työläisille ja talonpojille on terotettu Moskovan kongressin suurta merkitystä. Avauspäivä sattuu phteen Kijevin vapauttamisen kanssa, ja Kaukasian tasavalta on lähettänyt tervehdyksensä kongressille, missä lausutaan toivomus, että kongressi on asettuva maailman vapautustaistelun johtoon.

Italian proletariaatin edustus.

ROOMA. — Sosialistiset valtuutetut Lazzari, Maffi ja Ribaldi ovat matkustaneet Neuvosto-Venäjälle edustaakseen Kommunistisen Internationalen kongressissa Italian Sosialistista Puoluetta. Puolueen äänenkannattaja Avanti tunnustaa eräässä johtavassa kirjotuksessaan, että puolue Moskovan kongressissa tulee asetettavaksi syytettyjen penkille, mutta, jatkaa lehti, meidän puolueemme ei ole koskaan tuntenut niin lujasti kuin nyt, kun taantumus raivoo kaikkialla, että Kolmannen Internationalen ohjelma on suurin piirtein ainoa, mikä voi ja tulee osoittamaan tien ja johtamaan kaikkien maiden proletariaattia sen taistelussa.

TYÖLÄISVAINOT RUOTSISSA

TUKHOLMA, heinäk. — Sanomalehdet kertovat kolmesta uudesta pidätyksestä salaliittojutun yhteydessä. Nämä pidätetyt ovat: Norbottenin kommunistisen liikkeen johtava henkilö, veturinkuljettaja Samuelsson Luulajasta, Luulajassa ilmestyvän "Revontulet"-nimisen vastaava toimittaja, läkkiseppä Vanhainen, joka pidätettiin Bodenissa, sekä Nortbottenin kommunistisen nuorisoliiton puheenjohtaja, tullimies Thun.

Ruotsissa maajussit ovat koppavina

TUKHOLMA, heinäk. 25 p. — Ruotsin maatyönantajat ovat irtisanoneet kaikki joukkosopimukset Ruotsin maatyöväenliiton eri järjestöjen kanssa. Irtisanomisen lasketaan koskevan n. 20,000 työläistä.

Junarosvous Ranskassa

PARIISI, heinäk. 25 p. — Neljä aseistettua ja naamioitua miestä rosvosi viime yönä Pariisin ja Nizzan välillä kulkevan junan matkustajilta rahaa ja kalleuksia arviolta 1,000,000 frangin arvosta. Rosvot ampuivat kuoliaaksi nuoren upseerin ja haavottivat erästä toista upseeria, nämä kun ryhtyivät vastustamaan heitä.

Tekonsa tehtyään rosvot antoivat veturinkuljettajalle hälyytyssignaalin ja kun juna hiljensi vauhtiaan he hyppäsivät siitä pois ja ajoivat tiehensä heitä odottavalla autolla. Rosvojen uhreiksi joutuneet olivat enimmäkseen rikkaita englantilaisia ja espanjalaisia turisteja. Poliiseja on lähtenyt rosvojen jäljille.

Lazzari, Maffi ja Ribaldi ovat Italian sosialistipuolueen vasemman siiven edustajia. Tämä koskee varsinkin Lazzaria, joka on mies, mikä on saavuttanut enimmät äänet kaikissa puoluekongresseissa ritarillisen luonteensa takia. Hän oli puolueen sihteeri koko sota-ajan ja on täysi syy uskoa, että hänet ensi kongressissa valitaan uudelleen tähän luottamustoimeen. Hän on matkustanut Moskovan kongressiin vaatiakseen, että Italian Sosialistinen Puolue, joka ensimäiseksi liittyi Kommunistiseen Internationaleen, saisi luvan edelleenkin kuulua siihen.

Toimeenpanevan komitean kokouksissa v. k. 22 p:nä esitti kommunistivaltuutettu Terracini Italian kysymystä koskevan raportin. Hän osoitti puolestaan, että Italian sosialistipuolue oli Livornon kongressin jälkeen mennyt yhä enemmän oikealle. Uudessa parlamenttiryhmässä on useita, jotka vuosi sitten tai vähän aikaisemmin suljettiin pois puolueesta. Puolueen kahtiajaon jälkeen ovat he uudelleen otetut puolueeseen ja Serratin alotteesta asetettu johtaviin asemiin. Terracini varotti kongressia hyväksymästä Serratin puoluetta Kolmanteen Internationaleen. Työläisten saadessa selvän, ettei Serratin puolue ole kommunistinen, tulevat he hylkäämään sen.

I. W. W. ja Moskovan kongressi.

RIIKA, heinäk. — Kolmannen Internationalen kongressi päätti äskeisessä kokouksessaan Moskovassa, että Industrial Workers of the World-järjestöä ei tulla viipymättä hajottamaan, kertoo Moskovan Isvestija. — Kongressi päätti kuitenkin, kertoo lehti, uudelleen kehottaa I. W. W. liittoa liittymään muihin Amerikan radikaalisiin järjestöihin.

William D. Haywood, I. W. W.-liiton huomattavin edustaja, joutui tappiolle ennen ammattijärjestöjen kansainvälisen kongressin alkua, koettaessaan riistää vallankumouksellisia vähemmistöjä ja sellaisia unioita, jotka eivät ole liittyneet American Federation of Laboriin, edustavilta amerikalaisilta edustajilta ratkaisevan äänimäärän amerikalaisten edustajien keskuudessa. Haywood vaati I. W. W.-liitolle kolmeatoista kuudestatoista Amerikan äänestä, kertoo Isvestija, luovuttaen kolme ääntä riippumattomien unioiden edustajille.

Ammattijärjestöjen kongressi ratkaisi riidan jakamalla Amerikan äänet siten, että I. W. W.-liitto sai kolme, riippumattomat kaksi ja yksitoista ne uniot, jotka eivät ole liittyneet American Federation of Laboriin, tähän ollen laskettu myös ne edustajat, jotka edustavat ammattijärjestöjen keskusneuvostoja Detroitin ja Seättlen kaupungeissa.

Ammattijärjestöjen kongressi on päättänyt työskennellä mitä suurimmassa sopusoinnussa Kolmannen Internationalen kanssa.

Keskusteltaessa Amerikan äänten jakamisesta puhui Haywood I. W. W.-liiton puolesta ja edustaja Flip muiden järjestöjen puolesta.

SACCO-VANZETTI JUTTU VIEDÄÄN YLIOIKEUTEEN

BOSTON, heinäk. 19 p. (F. P.) — Saccon ja Vanzettin puolustaminen sähkötuolista, jota heidän tuomionsa edellyttää, on saanut viime päivien aikana suurempaa huomiota työläisten puolelta kautta maan. Kahdestakymmenestä kaupungista on saatu sähkösanomia, joissa työläisjärjestöt lupaavat rahallista avustusta asialle, että puolustusta voidaan jatkaa.

Puolustuskassa on tyhjä samalla kun edessä on laatuaan samallainen taistelu kuin lännellä Mooney-Billingsin juttu. Kaksi tuhatta dollaria tarvittaisiin rahaa heti, että voitaisi lunastaa päivittäiset oikeudenpöytäkirjat, jotka ovat aivan välttämättömiä vastaväitteitä asian johdosta esitettäessä, jonka puolustuslakimiesten on valmistettava marraskuun 1 p. mennessä.

Tuomio on perusteita vailla.

Puolustajalakimies Fred Moore lausui, että hän on varma siitä, että sellaista tuomiota ei edellyttänyt laki eikä todistukset. "Mutta mitäpä muuta olisi voinut odottaakaan? Ensimäisestä päivästä saakka oikeushuoneen sisusta kuten ulkopuolikin antoi mitä vastemielisemmän vaikutuksen syytetyistä. Lautakunta oli viranomaisten ympäröimänä; syytetyt tuotiin oikeustalolle suuren vartijaston saattamana, ja jokainen oikeustalolle tulija tutkittiin. Kaikki tämä, todistuksista huolimatta, aiheutti uskomaan näiden syytettyjen olevan perin vaarallisia.

Oikeus ei ollut tasapuolinen.

"Syytetyiltä ehkäistiin miltei kaikki tasapuolisen oikeuden muodot. Puolustajain todistukset joita esitettiin osottamaan, että Sacco ja Vanzetti eivät ole Parmenterin ja Berardellin murhaajia olivat paljo painavammat kuin syyttäjäin todistukset. Lautakunta nämä todistukset yksinkertaisesti hylkäsi kuin myöskin ne, joissa todistettiin Saccon sinä päivänä olleen Bostonissa ja Vanäettin Plymouthissa.

"Jos piirisyyttäjä olisi varma siitä, että lautakunnan päätös oli todistusten perusteella oikeudenmukainen, niin olisi hänen velvollisuutensa pikaisesti asettaa syytteeseen väärän valan teosta ne todistajat, jotka todistivat syytetyt nähneensä toisissa kaupungeissa sinä päivänä kuin rikos tapahtui

"Tuomio oli mukailu oikeudesta, jolla on kaksi laajakantoista merkitystä.

"Ensiksi, jos ylioikeus sen vahvistaa merkitsee se sitä, että Sacco ja Vanzetti joutuu kuolemaan sähkötuolissa. Toiseksi, että se tulee tuhansilta ihmisiltä viemään luoton oikeuslaitoksiin nähden.

"Me jotka työskentelemme näiden kahden puolesta, tulemme antamaan jakamattoman aikamme ja energiamme saadaksemme tuomion muutetuksi ja säästääksemme näiden kahden syyttömän miehen hengen. Tähän työhön olemme peruuttamattomasti antautuneet."

AIKOVAT PAINAA NEEKEREITÄ ORJUUTEEN

NEW YORK, heinäk. 25 p. — The Nation lehdessä on kirjotus, josta käy selville että Portugalille kuuluvassa Afrikassa aijotaan neekerit painaa suoranaiseen orjuuteen. Portugalin hallitus on myöntänyt eräälle yhtiölle, jonka nimi on Mozambique Company, täydellisen määräämisvallan noin 65,000 neliömailia käsittävälle alalle. Myönnytyskirjassa sanotaan m. m. että alueella asuvien neekerien on tyydyttävä palkkaan, joka vastaa 24 senttiä kuukaudelta, ja jolleivät ne siihen tyydy, on yhtiöllä oikeus heitä rangaista. Vielä kielletään alueelle saapumasta ja siellä oleskelemasta kaikki lähetyssaarnaajatkin.

MERIVÄEN KAPINA ENGLANNISSA

Merisotilaat eivät tule ampumaan työläistovereitaan.

Kuten muistettanee, kapinoivat merisotilaat Portsmouthissa Englannissa joitakin aikoja sitten. Nyt on sotaoikeus ottanut käsiteltäväkseen kapinallisten jutut. Kapteeni Kennedy lausui sotaoikeudessa ollessaan syytettynä välinpitämättömyydestä joukkojen kurissapitämisestä: "Sotilaista on 90 pros. järjestyneitä työläisiä, ja tulevat he laskemaan aseensa maahan, jos heidät aiotaan viedä työläistovereitaan vastaan." Kapteeni Lake sanoi, että hän uskoo sotilaiden rettelöivän, jos heitä aijettaisiin viedä sisämaahan suojelemaan kaivoksia.

Maksim Gorkin puoliso Tukholmassa

Tukholma. — Tänne on saapunut Gorkin puoliso, tunnettu näyttelijätär, M. F. Andrejeva. Matkustaen Europassa yksityishenkilönä, kieltäytyy hän kaikista haastatteluista. Rostan suhteen hän tietenkin teki poikkeuksen, minkä edustajalle hän lausui yhtä ja toista, varsinkin mitä Neuvosto-Venäjän näyttämötaide-elämään tuli.

Ennenkaikkea koski meidän keskustelumme, selostaa Rosta, tietysti Helsingistä lähtenyttä ilmoitusta hänen muka Suomen tai jonkun muun maan rajalla tapahtunutta vangitsemistaan, jolloin häneltä porvarillisten roskalehtien vakuutusten mukaan oli otettu kokonainen varasto jalokiviä, joita hänen muka piti yrittäneen viedä Venäjältä.

— Minulla ei ollut mukanani mitään kalleuksia, enkä luonnollisesti voinut viedä mitään jalokiviä Venäjältä, eikä minua liioin ole kukaan pidättänyt rajalla, vastasi rva Andrejeva hymyillen. Suomessa en ole ollut pitkiin aikoihin. Pietarista matkustin jo huhtikuun puolivälissä, vietin jonkun aikaa Latviassa ja sieltä matkustin Saksaan. Yhtä väärä on eräiden lehtien minun lausumakseni sanoma väite, etteivät neuvostovirkailijat päästäisi Shaljapinia matkustamaan Venäjältä. Tämä kuuluisa laulaja on jo ollut ulkomailla ja antanut konsertteja Virossa. Yhtä vähän on itseltään Gorkilta kielletty matkustuslupa. Venäjällä pidättää häntä huolenpito venäläisistä tiedemiehistä ja taiteilijoista, huolehtiminen yhtä paljon heidän ylläpidostaan kuin heidän henkisen työnsä ehdoista.

Taiteellinen eristys murrettava.

Jokaiselle taiteilijalle, jokaiselle henkilölle, joka työskentelee henkisellä alalla, on kosketus ulkomaailman kanssa välttämätön. Sota ja saarto ovat eristäneet Venäjän taiteilijat koko muusta maailmasta. Tästä syystä on luonnollista, että rva Andrejeva mielii tutustua kaikkeen uuteen, mitä on saavutettu taiteen alalla, hän kun uskoo, että Länsi-Europassa on tehty suuria edistysaskelia teknillisten menettelytapojen alalla, ja että venäläisille taiteilijoille olisi ylen tärkeätä tutustua näihin taiteellisiin edistysaskeleisiin. Rva Andrejevan mielenkiinnon esineinä ovat näyttämötaide, musiikki, elävätkuvat, maalaus- ja kuvanveistotaide. Näkemiensä eläväinkuvain johdosta oli haastateltava päässyt siihen käsitykseen, että Ruotsissa oli näyttämötaide varsin korkealla; vahinko vain, että Tukholmassa oli teatterielämä nyt jokseenkin kuollut. Sen sijaan aikoi hän matkustaa Saksaan ja juurta jaksain tutustua filmiteattereihin, eläväinkuvaintuotanto kun on erittäin kehittynyt juuri Saksassa.

Nyt siirtyi keskustelu Neuvosto-Venäjän taide-elämään.

— Jos me olemme olleet eristettyjä Länsi-Europan taiteesta, huomauttaa rva Andrejeva, niin Länsi-Europallakaan puolestaan ei ole mitään käsitystä Venäjän taide-elämän kehityksestä. Esim. dramaattinen taide on tällä haavaa sekä Pietarissa että Moskovassa täydessä kukoistuksessaan. Kaikki vanhat teatterit toimivat edelleen, ja lisäksi on perustettu uusia, jotka sekä esitystensä että näyttämöllepanonsa suhteen ovat varsin korkealla.

— Onko totta, että kaikki parhaat taiteilijat ovat lähteneet Venäjältä, kuten porvarislehdissä tavataan sanoa?

— Minusta on omituista kuulla tai lukea joitain sellaisista. Sillä esimerkiksi kaikki suuret maalarit ilman ainoatakaan poikkeusta jääneet Venäjälle — haastateltava luetteli joukon nimiä, mainitakseen vain tunnetuimmat — ; kaikki harrastavat he taidettaan edelleen Venäjällä. Kaikki tunnetut laulajat laulavat edelleen sjellä. Huolimatta muutamien taiteilijoittensa siirtymisestä Praagiin jatkaa Moskovan Taiteellinen Teatteri edelleen esityksiään. Myös Moskovan Kamari-teatteri kuuluine taiteilijakolmikkoineen on täydessä käynnissä. Ja samoin on laita kaikkien tunnettujen teatterien ja oopperain Pietarissa ja Moskovassa.

Neuvostovallan aikana on, kuten sanottu, pystytetty useita uusia teattereja — suuria ja pieniä, kuten esim. Suuri Dramaattinen Teatteri Pietarissa, joka esittää vain klassillista ohjelmaa ja jonka taiteellinen taso on varsin korkealla, vieläpä näyttämölleasetuskin kieltämättä loistava.

Ennen vanhaan niin vähäpätöinen ooppera kuin Pietarin Kansantalo on esittänyt Rubinsteinin suurta oopperaa "Makkabealaiset", minkä näyttämölleasetuksesta ja pääosan esittäjästä sanovat Pietarissa kaikki, että jos se olisi esitetty Länsi-Europassa, olisi sanomalehdistö yksimielisesti arvostellut sen merkkitapahtumaksi taiteen alalla.

— Minulle on kerrottu, että länsimaissa lehdissä on jo kuvattu meidän valtiomuseoittemme mallikelpoista järjestystä ja niiden rikkaita kokoelmia, mutta minä voin vakuuttaa, että tämä on täysin normaalinen ilmiö, mikä ei Venäjällä kummastuta.

TYÖVÄEN-OPISTOT AMERIKASSA

WASHINGTON, D. C., heinäk. 25 p. — Järjestynyt työväestö on viime aikoina alkanut valmistautua sitä hetkeä varten, jolloin se ottaa tässäkin maassa ohjakset käsiinsä. Se on viime aikoina perustanut 24 työväen opistoa ympäri maata, joista useimmat ovat erinomaisen hyvin järjestetyt. Ne ovat ikäänkuin vastapainona porvarillisille oppilaitoksille, ja vaikka niissä onkin opetusohjelmistossa puhtaasti sivistysopillisiakin aineita, on niiden pääasiallisena tarkotuksena kasvattaa sellaisia kykyjä, jotka voivat minä hetkenä tahansa astua asioiden johtoon teollisuuksissa.

Kaikkien näiden opistojen ohjelmana on levittää tietoisuutta työväenluokkaan. Kuusitoista niistä antaa erikoisen kurssin työväenjärjestöjen virkailijoita varten. Kolme ilmottaa päätarkotuksen olevan työväenaatteen levittämisen. Yksi sanoo työskentelevänsä "yhteiskunnallisen vallankumouksen" hyväksi.

Yleensä on huomattava että niissä opistoissa, joissa opetusohjelmisto si sältää radikalisia oppeja, ovat oppilaat nuoria ja on niiden joukossa naisiakin, mutta jos oppiaineina on yksinomaan unionismi ja yleistä sivistystä koskevat aineet, ovat oppilaat vanhempia.

Opettajina on näissä kouluissa joko entisiä tai vieläkin viroissaan olevia yleisten yliopistojen professoreja — ja huomattava määrä näistä näkyy omaksuvan työväen luokkakatsomuksen ja tuntuvat heidän luentonsa luonnollisilta ja aivan suoraan sydämestä lähteneiltä.

EI KAI SE OLLUT LAHJOMISTA

NE WYORK, heinäk. 23 p. (F. P.) — Tutkimukset $27,000 salapoliisirahaston suhteen, jolla väitetään rasvatun masiina joka avusti "salapoliisilain" hyväksymistä Albanyssa, ovat nähtävästikin jakautuneet jo kolmeen eri osaan.

Tilikomissioneri Hirshfield, joka ensiksi tutkimukset alkoi, ja Meyer, lainlaatijakunnan tutkijakomitean jäsen, syyttävät toinen toisiaan siitä, etteivät he käytä suoraa peliä. Tämän lisäksi on komitean edessä joka tutkii mainittua "rasvarahastoa" koskevaa asiaa, lähettänyt kirjeen piirisyyttäjälle, jossa kirjeessään hän kehoittaa piirisyyttäjää esittämään asian kaikessa alastomuudessaan suurlautakunnan tutkittavaksi.

Samalla ilmotetaan, että kaksi edellämainittua komiteaa keskeyttävät tutkintonsa asiassa. Meyer komitea ilmottaa, etteivät he tee pitemmälle tutkimuksia jos ei Hirshfield komitea sitä vaadi ja viimemainittu on jo ilmottanut peruuttaneensa suunnitelman kutsua senaattori Lusk tutkinnolle.

Senaattori Lusk, joka todisti Meyerinkomitean edessä saaneensa erilaisia lahjoja salapoliisiyhdistykseltä, nähtävästikin palkkioksi siitä, että hän oli mainitun lain hyväksymistä voimakkaasti painostanut, selitti, että hän hyväksyi kukka-, sikaari- ja hopealahjat, joita hänen vaimolleen tuotiin siksi, että hän ei halunnut häväistä salapoliiseja.

Taistelut Vähässä-Aasiassa

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 26, 1921, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

ATEENA, heinäk. 25 p. — Kreikkalaiset ovat edenneet turkkilaisia takaa-ajaen 28 mailia Eski-Shehrin itäpuolelle, mikäli täällä virallisesti ilmotetaan. Turkkilaiset pakenevat kohti Sivra-Hissaria, joka on kaakkoiseen Eski-Shehristä.

Smyrnasta tulleet epäviralliset tiedot kertovat turkkilaisten pitävän huostassaan vuorisolia, jotka vallitsevat Bagdadin rautatietä, 30 mailia itään Eski-Shehristä.

VIENI, heinäk. 25 p. — Vienin kaupunkikunnan menot ovat 1,750,000,000 kr. suuremmat kuin tulot, kuluvan tilivuoden aikana, huolimatta siitä, että vanhoja veroja on korotettu ja uusia asetettu kaikenlaisia.

'SUUNTARIITOJA' SAKILAISILLAKIN

ATLANTA, Ga., heinäk. 24 p. — Ku Klux Klanin "suurvisiiri" William J. Simmons on ilmottanut että Beaumontin, Tex., osaston lupakirja tullaan ottamaan siltä pois, koska se on ilmottanut ottavansa niskoilleen syyn J. S. Paulin ja R. F. Scottin tervaamiseen ja höyhenöimiseen.

Simmons on ilmottanut myöskin että hän tulee lähettämään lähetystön Texasiin ottamaan selvää, minkä verran Ku Klux Klan on syypää viimeaikaisiin tuossa valtiossa tehtyihin aivan päättömiin tihutöihin. Ne ovatkin olleet sellaista laatua, että niistä ei voi olla muuta seurauksena kuin suuri vastenmielisyys sakilaisia vastaan.

AUSTIN, Tex., heinäk. 25 p. — Täällä pelätään että jos Ku Klux Klanin päämies Simmons toteuttaa uhkauksensa lähettää tänne miehiä tutkimaan viimeaikoina tapahtuneita tervaajaisia, tulee siitä olemaan seurauksena rettelöitä sakilaisten keskuudessa.

KÖYHIÄ TULLAAN TAAS AUTTAMAAN

WASHINGTON, D. C., heinäk. 25 p. —Presidentti tulee huomenna, tiistaina esittämään kongressille uuden ehdotelmansa "jotta rautatiet voitaisiin auttaa nykyisen rahapulansa ohitse". Niiden rahanälkä on taaskin vallan hirmuinen.

Tämän ohjelmn mukaan myönnettäisiin rautateille oikeus myydä kymmenen vuoden bondeja 500,000,000 dollarin arvosta. Sitä paitsi pitäisi rautateille maksaa vielä maksamattomat summat, jotka hallituksen on havaittu olevan niille velkaa niiltä ajoilta, jolloin rautatiet olivat sodan aikana hallituksen hoteissa. Näitä velkoja on, presidentin laskelmien vielä 500,000,000 dollaria niiden 500,000,000 dollarin lisäksi, jonka summan rautatiet äskettäin ilman mitään kongressille tehtäviä selityksiä ja muita sellaisia anomuksia saivat.

Ja tuskin noita selityksiä tarvitsisi tehdä nytkään, jolleivät asiat olisi niin hullusti, ettei hallituksella ole sellaisia rahoja, joita tähän tarkotukseen voitaisin käyttää.

Siksi nyt käännytään kongressin puolueen.

Englannin työväenpuolue ja E. Debs

LONTOO, heinäk. (F. P.) — Äskettäin koolla olleen Englannin Työväenpuolueen vuotuisen konferenssin puolesta on Arthur Henderson lähettänyt Yhdysvaltain presidentille Hardingille seuraavan sähkösanoman:

Tuhat Englannin Työväenpuolueen edustajaa, edustaen useampaa kuin 4½ miljoonaa järjestynyttä englantilaista työläistä, on saanut surukseen kuulla, että heidän ystävänsä ja toverinsa Eugene V. Debs on edelleen vankilassa, ja he mitä kunnioittavimmin ja vakavimmin pyytävät osotettavaksi jalomielistä armeliaisuutta tuota Yhdysvaltain kansan huomattua palvelijaa kohtaan ja heti vapautettavaksi hänet vankilasta.

Porvarillista eläimellisyyttä demokratisisa parlamenteissa

Lahtarit ovat Italian edustajakamarista laahanneet ulos kommunistisen edustajan Missianon ja pideelleet häntä pahoin. Istuntosaliin saapui muutamia lahtareita, jotka ojennetuin revolverein pakottivat Missianon lähtemään ulos. Täällä odotti useampia fascisteja, jotka rääkkäsivät uhriaan pahoin minkä jälkeen vasta poliisi katsoi asiakseen astua väliin. Missiano oli entinen sotakarkuri, joka tästä syystä tuomittiin sodan kestäessä kuolemaan. Hän pakeni tällöin Saksaan, missä otti innokkaasti osaa Spartacus-ryhmän vallankumoukselliseen toimintaan. Jouduttuaan toimintansa vuoksi Saksassakin syytteen alaiseksi, pakeni hän aselevon jälkeen takaisin Italiaan, missä hänen kuolemantuomionsa oli amnestian kautta rauennut. Mutta nyt kostivat Italian porvarit palkkarenkiensä kautta hänelle, vieläpä omassa kansanvaltaisessa ilveilylaitoksessaan, parlamentissa.

SOTAVARUSTUSTEN VÄHENTÄMISKYSYMYS JAPANISSA.

TOKIO, heinäk. 26 p. — Osakan kaupungin kauppakamari on lähettänyt hallitukselle vetoomuksen, kehottaen sitä vähentämään sotavarustuksia. Samanlaisen vetoomuksen on se lähettänyt kaikkien johtavien maiden hallituksille. Osaka on Japanin teollinen ja liikekeskus.

TYÖLÄISET ALKAVAT HERÄTÄ AASIASSAKIN

Kiinan ja Japanin raatajat nousevat riistäjiään vastaan

SHANGHAI, Kiina, heinäk. 26 p. — Tähän saakka nukkuneiden Kiinan työläisten keskuudessa on alkanut liikkua agitaattoreita, jotka ovat otaneet tehtäväkseen järjestää työläiset Kiinassa samanlaiseen järjestöön kuin on Amerikan Työväenliitto Yhdysvalloissa. Että heidän työnsä alkaa tuottaa tuloksia sitä todistaa se, että Kantonissa on lakkoutunut noin 20,000 työläistä ja jokseenkin yhtä suuri luku työläisiä on mennyt lakkoon täällä.

"Hyökkäys" tullaan tämän jälkeen tekemään Pekingissä ja Tientsinissä ja jos nämä valmistavat liikkeet työnostajia vastaan suuremmissa kaupungeissa ovat menestyksellisiä, niin sitten ulotutetaan kiihotustyö pienempiin kaupunkeihin kautta maan.

On ilmeistä, että kiinalaiset työväenjohtajat noudattavat ulkomaiden menettelytapoja ja viranomaiset uskovat jonkun ulkomaalaisen salaa johtavan järjestämisliikettä Kiinassa, mutta kaikista yrityksistään huolimatta he eivät ole vielä päässeet tuon ulkomaalaisen jäljille.

Täällä nousivat pyykkäämöjen työläiset ensimäisinä työnostajiaan vastaan, vaatien parannuksia oloihinsa ja työsuhteisiinsa. He vaativat 8-tuntista työpäivää, kaksinkertaista palkkaa yliajalta, puolipäivää vapaata sunnuntaina sekä täyttä palkkaa kansallisilta ja työläisten juhlapäiviltä.

Nuo vaatimukset kuultuaan pyykkäämöjen omistajat hölmistyivät. He eivät olleet milloinkaan osanneet kuvitellakaan, että heidän työläisensä esittäisivät heille tuollaisia vaatimuksia. He tietystikin kieltäytyivät myöntymästä niihin.

Pyykkäämöjen työläisten lakkoon ovat jo tähän mennessä liittyneet kirvesmiehet, muurarit, kehrääjät ja sahurit. Pienempien teollisuuslaitosten työläisiä liittyy lakkoon miltei joka päivä ja on todennäköistä, että pienen ajan kuluttua täällä ovat kaikki työläiset lakossa.

Tilanne kärjistyy Japanissa.

TOKIO, heinäk. 26 p. — Työväentilanne Japanissa on käynyt mitä kärjistyneimmäksi sen johdosta, että Misubishin laivatelakan johtajat ovat kieltääntyneet suostumasta mihinkään Koben lakkolaisten lähetystön tekemiin vaatimuksiin ja sen johdosta, että sotaministeri on kieltääntynyt neuvottelemasta lakossa olevien arsenaalityöläisten kanssa. Tilannetta on suuresti kärjistänyt se, että hallitus on lähettänyt joukkoja Kobeen.

Eilen illalla päättivät Koben edustajat, paikalliset työväenjohtajat ja työläiset ryhtyä yleiskansalliseen työläisten järjestämiseen, maan laeista huolimatta. Yleiskansallista taistelua pääomaa vastaan neuvostojen merkeissä suunnitellaan. Luultavaa on, että tulee syntymään laaja lakko, jossa yksistään Tokiossa tulee olemaan 200,000 työläistä osallisena.

Hallitus suhtautuu tilanteeseen varovasti, pyrkien karttamaan sotajoukkojen käyttöä. Laajaa lakkolikettä pitää hallituskin vakavana.

Tuli tuhonnut laivoja

LONTOO, heinäk. 26 p. — Tulen, joka eilen riehui useita tunteja Cunard-linjan suuressa valtamerilaivassa "Mauretaniassa", Southamptonin satamassa, saivat sammuttajat kuitenkin illalla myöhällä kontrollinsa alaiseksi. Tulen riehuessa laiva oli vaarassa upota, sillä sen sai niin paljon kallistumaan vesi, jota siihen lukuisista letkuista laskettiin tulta sammutettaessa. Tulen aiheuttama vahinko on suuri.

"Mauretania" on yksi suurimmista valtamerilaivoista, sen pituus ollen 762 ja leveys 88 jalkaa ja kantavuus 30,704 tonnia.

Tulen sanotaan päässeen irti G-kannella olevassa salongissa.

Lontoo, heinäk. 26 p. — Oresta, Algeriasta, tiedotetaan, että amerikalainen höyrylaiva "Parthian" on syttynyt palamaan ja uponnut Afrikan pohjoisrannikolla. Kaikki laivassa olleet henkilöt saatiin pelastetuksi. Laivassa oli lastina silkkiä ja puuvillaa, jotka tuhoutuivat.

"Parthian" oli new yorkilaisen firman omistama, 2000 tonnin kantoinen laiva.